

Nieuwsbrief

Stichting Taalverdediging

Voor herstel en behoud van het Nederlands - 2015 - Nummer 1

Gerechtshof veegt wet van tafel

Geachte lezer,

Op 8 januari diende voor het gerechtshof in Den Haag ons hoger beroep in de zaak tegen het tweetalige basisonderwijs, zoals gegeven door het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR). Tijdens de zitting werd het pleidooi van onze advocaat welwillend, met af en toe een hoofdknikje, door de rechters aangehoord. De advocate van het BOOR, daarentegen, werd maar liefst vier keer door de magistraten onderbroken met korrelige opmerkingen en vragen. Dit deed vermoeden dat de uitspraak wel eens bijzonder voordelig zou kunnen uitpakken voor Taalverdediging en dus voor het Nederlandstalige karakter van het basisonderwijs in het bijzonder, alsmede de Nederlandse taal in het algemeen. De aanwezigen van Taalverdediging (waaronder haar advocaten) wreven zich na afloop al in de handen over de te verwachten uitspraak. Succes was dan nog wel niet verzekerd, maar het zou bijna niet meer mis kunnen gaan. Hoogstens waren er nog wat toegevingen aan het BOOR (waarvan een groot aantal medewerkers, tijdens kantooruren, op de zitting aanwezig waren) te verwachten, wat betreft de beëindiging van het onwettige project.

Verbijstering

Hoe anders liep het echter af. Toen enkele weken daarna, veel eerder dan was aangezegd, de uitspraak op de mat viel, sloeg de verbijstering toe. Het hof had het BOOR op alle punten gelijk gegeven. De voor Taalverdediging gunstige aspecten van de uitspraak van de rechtbank waren vernietigd en onze stichting was ook nog eens tot betaling van alle kosten van de hele procesgang, alsmede de kosten van de advocaten van de tegenpartij, veroordeeld. Een bedrag van vele duizenden euro's!

Beweegredenen van het hof

Na bestudering van de beweegredenen van het hof om tot deze uitspraak te komen, bleek dat de rechters volledig voorbij waren gegaan aan de inhoud van de wet, die letterlijk luidt:

"Het onderwijs wordt gegeven in het Nederlands. Daar, waar naast de Nederlandse taal de Friese taal of een streektaal in levend gebruik is, kan de Friese taal of de streektaal mede als voertaal bij het onderwijs worden gebruikt. Voor de opvang in en de aansluiting bij het Nederlandse onderwijs van leerlingen met een niet-Nederlandse culturele achtergrond kan de taal van het land van oorsprong mede als voertaal bij het onderwijs worden gebruikt, overeenkomstig een door het bevoegd gezag vastgestelde gedragscode."

De magistraten hadden teruggescrepen op de behandeling van een wet uit 1998, met betrekking tot allochtone talen. Een van de hoofdlijnen van deze wet was het buiten het curriculum plaatsen van het onderwijs in allochtone talen op de basisschool. Teneinde er zeker van te zijn dat de opzet van de wet ook zou slagen, heeft het Kamerlid Cornielje (VVD) een motie ingediend. De strekking van deze motie (het onderwijs wordt gegeven in het Nederlands) werd toegevoegd aan artikel 9:13 van de Wet Primair Onderwijs. Deze toevoeging had tot doel te voorkomen dat allochtone talen toch als voertaal in de reguliere lessen zouden worden gebruikt. In het kader van de behandeling van de motie is een discussie gevoerd, waarbij door de staatssecretaris is gewezen op het bestaan van tweetaligheid, maar die discussie had maar gedeeltelijk betrekking op de basisschool. Het waren losse opmerkingen, die geen wezenlijk onderdeel vormden van de bespreking. Bovendien was

er in 1998 nog geen sprake van tweetalig basisonderwijs. Het "Early Bird"-project van BOOR is pas in 2003 begonnen. Het is daarom onbegrijpelijk dat, op grond van deze losse opmerking en het in de wet gestelde dat de vakken waar mogelijk in samenhang met elkaar moeten worden gegeven, gekomen is tot het standpunt dat de discussie in de Kamer erop wijst dat de motie van de heer Cornielje niet in de weg staat van de mogelijkheid het Engels als voertaal te gebruiken in alle reguliere activiteiten van de basisschool. Volgens de motie zou het Nederlands de enige voertaal moeten zijn in het basisonderwijs.

Totstandkoming arrest

Waarom het hof tot dit ontzettend foute arrest is gekomen, is niet duidelijk. Het zou kunnen zijn dat de rechters niet de tijd en de moeite hebben willen nemen om de zaak grondig te onderzoeken, en toen zij bij het doorbladeren van de Kamerstukken de woorden "tweetalig onderwijs" waren tegengekomen, besloten dat dat voldoende was om het BOOR gelijk te geven. Misschien waren de magistraten wel vurige voorstanders van tweetalig onderwijs en vonden zij dat zij het invoeren van het Engels een handje moesten helpen. Een derde mogelijkheid is dat de leden van dit hof een hekel hebben aan actiegroepen die te hoop lopen tegen overheidsbeleid en Taalverdediging daarom een lesje wilden leren. Hoe het ook zij, met rechtspraak heeft dit arrest helemaal niets te maken.

Cassatie?

Taalverdediging vraagt zich nu af wat haar te doen staat. Er kan cassatie bij de Hoge Raad worden aangevraagd wegens rechtsverwarring: aan de ene kant is er dat arrest, maar aan de andere kant wordt al jaren een verandering van de WPO voorbereid om het geven van tweetalig basisonderwijs wettelijk mogelijk te maken. Iedereen was ervan overtuigd dat de huidige wet het geven van tweetalig basisonderwijs in de weg stond. Onder die omstandigheden is het aanvragen van cassatie mogelijk succesvol. Maar we weten niet of dat wel zin heeft. Het nieuwe wetsontwerp, waarin staat dat tweetalig basisonderwijs is toegestaan, zal zeker door de Tweede Kamer worden aangenomen, en nu het CDA heeft aangekondigd de belofte van het voormalige Tweede Kamerlid de heer J.J. van Dijk om niet mee werken aan de invoering van deze vorm van onderricht te zullen breken, waarschijnlijk ook door de senaat.

PvdA-burgemeester in bezettingstijd

In Amsterdam hebben in februari studenten een aantal gebouwen van de gemeentelijke universiteit bezet. Waarom zij dit deden? In ieder geval niet om het gebruik van de Nederlandse taal op de universiteit af te dwingen. De voertaal in de bezette ruimtes was namelijk Engels. Dit doet vermoeden dat een belangrijk deel van de bezetters het Nederlands niet machtig was. Waarschijnlijk betrof het voornamelijk buitenlandse studenten die, als vliegen op de stroop, af gekomen waren op de mogelijkheid om als studentikoze kneuzen, geweigerd door universiteiten in Engelstalige landen, toch in het Engels te kunnen studeren. De Nederlandse universiteiten weigeren, in hun streven naar verengelsing van het hoger onderwijs, vrijwel niemand die Engels spreekt. In plaats van dankbaar gebruik te maken van de hun geboden mogelijkheid meenden deze indringers de voortgang van het universitaire werk te moeten verstoren door de gebouwen te bezetten. Men moet maar durven! In plaats van deze lieden onmiddellijk te laten verwijderen en hen de toegang tot de universiteit voorgoed te ontzeggen, kwam de burgemeester van de Nederlandse hoofdstad, de heer Van der Laan (PvdA), naar de bezetters toe om met hen te onderhandelen. Omdat de muitende studenten geen Nederlands verstonden deed hij dat in het ENGELS! Als een burgemeester in bezettingstijd. Taalverdediging stelde hierover de volgende vragen aan zijn voorlichtster:

- “1. Is het juist dat de heer Van der Laan in de Engelse taal heeft onderhandeld met de bezetters?
2. Zijn de bezetters de Nederlandse taal niet machtig?
3. Zo nee, waarom zijn deze studenten aan de Universiteit van Amsterdam de Nederlandse taal niet machtig?
4. Getuigt het niet van een ongehoorde brutaliteit om als buitenlandse gast de gebouwen van de universiteit, waarin men de studie volgt, te bezetten, terwijl men niet de moeite heeft genomen om de landstaal te leren?
5. Is het gebruik van de Engelse taal door de burgemeester, wanneer dit plaatsgevonden, niet in strijd met artikel 2:6 van de AWB?
6. Beschouwt de heer Van der Laan het niet als een aantasting van zijn waardigheid als burgemeester van de Nederlandse hoofdstad, om muitende studenten in een andere dan de bestuurstaal te woord te staan?
7. Krijgen andere anderstalige bezetters ook gehoor van de burgemeester wanneer zij in hun taal willen onderhandelen?
8. Zo niet, waarom niet?
9. Is de heer Van der Laan van mening dat Engelstalige inwoners van Amsterdam de Nederlandse taal zouden behoren te leren?
10. Is de heer Van der Laan van mening dat zijn keuze voor het Engels, indien hij die keuze heeft gemaakt, positief uitwerkt op het streven naar inburgering van vreemdelingen?”

Foto Lindanieuws

Zie voor de antwoorden: bladzijde 12

Wetsvoorstel "mediation"

Het Tweede Kamerlid de heer A. van der Steur (VVD) heeft een voorstel ingediend om de bemiddeling in geschillen wettelijk te regelen. Het doel van deze bemiddeling is, buiten de rechter om, partijen tot overeenkomst te brengen. De rechterlijke macht, die in Nederland overbelast is, zou hiermee flink wat werk uit handen genomen kunnen worden. Omdat het woord "bemiddeling" al in de huidige wetgeving bestaat als omschrijving van een actieve handeling en de bemiddeling, waar het in het wetsvoorstel om gaat, passief is (de bemiddelaar laat het aan de partijen in een geschil over om met voorstellen te komen), zou hier het woord "bemiddelaar" niet mogen worden gebruikt.

Een aantal jaren geleden is het Engelse woord "mediation" en tonele verschenen om dergelijke handelingen te benoemen. Wie hiervoor verantwoordelijk was, is onduidelijk. Op een kwade dag dook het ineens op van achter een zijdoek. De heer Van der Steur heeft, jammer genoeg, dit Engelse woord in zijn wetsvoorstel opgenomen en daarom heeft Taalverdediging zich tot hem gewend met het verzoek, in plaats van "mediation", de omschrijving "passieve bemiddeling" in zijn wetsvoorstel te gebruiken. Daar ging het Kamerlid niet op in, maar gaf Taalverdediging wel de gelegenheid om met een ander alternatief te komen. Dat lieten we ons geen twee maal zeggen en stelden hem voor, het oude Nederlandse woord "middeling" te gebruiken en de "mediator" middelaar te noemen. Om het bezwaar voor te zijn dat deze alternatieven voor de politici en de ambtenaren te gewoon en te "Nederlands" zouden zijn, hebben we hem daarnaast voorgesteld om het Engelse woord te vernederlandsen naar "mediatering" en "mediator" naar "mediateur". Ook kan de handeling dan in het Nederlands benoemd worden door het werkwoord "mediateren" daarvoor te gebruiken, terwijl dat met het Engelse woord in het Nederlands niet kan. Fraai is dit vernederlandsen natuurlijk niet, maar alles is beter dan weer een nieuw Engels woord in de wetgeving. Wij wachten de reactie van de wetsvoorstelindieners af.

Europese bemoeizucht

Eind januari heeft de advocaat-generaal, de heer G.M. Szpunar van het Europese Hof van Justitie, aangeraden te bepalen dat Nederland vreemdelingen die langer dan vijf jaar in het land wonen, niet meer mag dwingen in te burgeren. Twee niet-ingeburgerde Engelstalige vrouwen hadden hierover een verzoek bij het hof ingediend. De ene, afkomstig uit de VS, was er in de twaalf jaar dat zij in Nederland woonde, nog niet in geslaagd om onze taal onder de knie te krijgen en de andere, uit Nieuw-Zeeland, verbleef "pas" veertien jaar in de lage landen en dat was voor haar veel te kort om zich in de landstaal te kunnen uitdrukken. Je kunt je afvragen hoe deze vrouwen het in hun hoofd halen om hun domheid zo ten toon te spreiden, maar dat moeten ze natuurlijk zelf weten. Belangrijker is dat een rechtskundige, aangesteld bij de EU, de brutaliteit blijkt te hebben om een onafhankelijk en soeverein land te kapitelen over de geldigheid van zijn wetten. Waar bemoeit zo'n advocaat-generaal zich mee? Is dit niet een staaltje van ongewenst dirigisme van de zijde van de EU? In dit geval het Nederlands betreffende. Het is niet de eerste keer dat Europese instellingen zich aan zoiets schuldig maken, daar hebben wij het in onze Nieuwsbrief al vaker over gehad. De Nederlandse minister Asscher heeft, als reactie op dit advies, de hoop uitgesproken dat het hof het niet zal overnemen. Ons lijkt het noodzakelijk dat de bewindsman zich duidelijker uitsprekt en laat weten dat de Nederlandse regering zich niets van de eventuele ongewenste uitspraak van het hof zal aantrekken. Bovendien zou het niet onverstandig zijn de beide vrouwen naar het land van herkomst terug te zenden. Nederlandsonkundigen, die het vertikken om onze taal te leren, daar zitten we bepaald niet op te wachten!

Kim van Dam spoorde waarschijnlijk niet (naar Brussel) 2

In onze vorige Nieuwsbrief kon u lezen hoe in het reizigersblad van de Nederlandse Spoorwegen omgegaan wordt met de Nederlandse taal in Brussel, niet dus. Voor de NS is de taal van Brussel Frans en daar is men nog blij mee ook. Sterker nog: het wordt aangevoerd als een verkoopargument, zoals uit onderstaande reactie van Bonita van Lier blijkt.

Franse flair

“Via de redactie van SPOOR en onze CEO Timo Huges ontving ik uw schrijven met uw klacht over de Brusselreportage in SPOOR 4-2014, waarvoor dank. U zegt in uw brief verbaasd te zijn over het gebruik van Franstalige straatnamen en een Franstalige plattegrond in ons artikel. Vervolgens trekt u de conclusie dat de auteur, Kim van Dam, nooit ter plekke kan zijn geweest. Zij zou dan immers hebben opgemerkt dat straatnaamborden in Brussel tweetalig zijn. Als bladmanager van SPOOR was ik nauw betrokken bij de totstandkoming van deze reportage. Van meet af aan was de insteek van de redactie om de ‘Franse flair’ van Brussel als uitgangspunt te nemen, een - zoals marketeers dat noemen - Unique Selling Point van deze prachtige stad. Bij die insteek past het gebruik van Franstalige straatnamen. Omdat de ruimte in ons magazine beperkt is, was voor tweetalige straatnaamaanduidingen sowieso geen plaats geweest. Nu hebben we onze lezers een heldere en overzichtelijke plattegrond kunnen aanbieden, die hen daadwerkelijk op weg helpt. Kim van Duin is overigens wel degelijk een heel weekend voor ons in Brussel op stap geweest, waar ze met veel plezier aan haar reportage heeft gewerkt. Gezien de fijne reacties die wij tot nu toe op haar artikel mochten ontvangen, heeft zij bij onze lezers de juiste snaar weten te raken. SPOOR is een blad met een heldere bladformule, waarbinnen gestreefd wordt op een bovenal enthousiasmerende manier bestemmingen in binnen- en buitenland uit te lichten. Onze redacteuren genieten daarbij een bepaalde mate van vrijheid, en houden zich tegelijkertijd aan een schrijf- en stijlwijzer, die overigens niet voorschrijft dat een buitenlandse term vermeden moet worden indien een Nederlands equivalent voorhanden is. Ik zie dan ook geen aanleiding de redactie hierop aan te spreken.”

Taalverdediging was hier nog meer verbijsterd over dan over het bewuste artikel. De NS schaart zich kennelijk volledig achter de Franstaligen. Om de redactie van SPOOR

enige basiskennis over de taaltoestand in Brussel bij te brengen schreef Taalverdediging terug:

Dolksteek NS voor de Brusselse Vlamingen

“Deze opmerkingen zijn bij de aanhangers van de Stichting Taalverdediging ingeslagen als een bom. Zij vinden het onbegrijpelijk dat een Nederlands bedrijf op deze wijze in de fout gaat. Of u is niet op de hoogte van de taaltoestand in Brussel, dan wel u kiest partij voor degenen die de Belgische en Vlaamse hoofdstad volledig Franstalig willen maken. Uitgaande van het eerste reiken wij u hier enkele gegevens aan over Brussel: Deze stad was tot diep in de negentiende eeuw Nederlandstalig. Weliswaar bedienden de adellijke bovenlaag en haar omgeving zich vaak van het Frans, maar dat was in andere Vlaamse, en trouwens ook in sommige Nederlandse steden, ook het geval. Uit al die steden is het Frans gelukkig verdwenen, echter niet uit Brussel. De reden is dat er zich veel inwijkingen uit Frankrijk hebben gevestigd, die het voor elkaar hebben gekregen om de Franse taal, naast het Nederlands, tot officiële taal te laten verheffen. Inmiddels is door verdere inwijking en maatschappelijke druk een behoorlijk deel van de Nederlandstalige Brusselaars verfranst. Het Nederlands is in de stad echter nog altijd springlevend. Ongeveer 15% van de bevolking is in de eerste plaats Nederlandstalig en meer dan de helft kan zich min of meer van onze taal bedienen. Daarnaast wordt Brussel dagelijks bezocht door honderdduizenden Vlamingen die er werken, studeren, winkelen of allerlei instellingen, zoals theaters, bezoeken. Daardoor is het zelfs zo dat wanneer u Brussel overdag bezoekt, de kans een Nederlandstalige te ontmoeten groter is dan een Franstalige. De Vlamingen doen er dan ook nog eens van alles aan om hun taal te steunen; denk daarbij maar eens aan het Nederlandstalig onderwijs, dat zeker bij de Franstaligen in hoog aanzien staat en waarvan de meerderheid van de scholieren van niet-Nederlandstalige oorsprong is. De Brusselse Vlamingen hebben het overigens niet altijd gemakkelijk. De Franstalige bovenlaag en de aanhangers van de anti-Vlaamse beweging FDF, plegen onze taalgenoten waar mogelijk in het openbare en private leven te dwarsbomen en te vernederen. Het minste wat zij daarom van hun taalgenoten van benoorden de staatsgrens verwachten is een beetje solidariteit met hen, in hun soms benarde positie. In plaats daarvan komt de naar Brussel sporende NS aanzetten met een artikel, waaruit met opzet alle Nederlandstaligheid van de stad is weggezuiverd. Een dolksteek in de rug van de Brusselse Vlamingen en koren op de molen van arrogante Franstalige Brusselaars. Kan u zich voorstellen dat uw collega's van het reizigersblad van de SNCF (de Franse spoorwegen) uit zouden pakken met een artikel over Brussel met een ééntalig Nederlandse plattegrond en met alleen (officiële) Nederlandstalige straatnamen? Wij denken van niet. In uw opmerkingen wordt dan ook nog eens benadrukt dat de ‘Franse flair’ van Brussel een van de verkoopargumenten van de NS voor deze bestemming is. Wij mogen u er in dat verband op wijzen dat het aantal Nederlanders dat in staat is om zich enigszins in het Frans uit te drukken dermate gering geworden is dat wanneer zij uw doelgroep zouden vormen uw treinen grotendeels leeg zouden aankomen in de stations Brussel-Noord, -Centraal of -Zuid. Voor de Nederlandse bezoekers zijn de Nederlandse straatnamen echt een zegen en zij zouden juist hét verkoopargument van de NS moeten zijn. Nee, u heeft met dit artikel de plank volledig misgeslagen en verontschuldigen aan uw (Nederlandstalige) lezers en de gastvrije Brusselse Vlamingen zouden daarom zeer op hun plaats zijn!”

Bonita van Lier ging niet meer in op onze toch zeer steekhoudende argumenten en sloot eenvoudig de discussie. De geprivatiseerde Nederlandse Spoorwegen van 2014. Er zijn nog andere wegen die naar Brussel leiden.

Reactie van lezer van het blad "Spoor"

Hieronder de reactie van de heer K. Ruig uit Malden (Gelderland):

"Ik had u al veel eerder willen schrijven, maar vergat het, tot dat ik nu Spoor nr.4 weer ter hand nam om een uitje te plannen. Uw interessante en mooi uitgevoerde tijdschrift leent zich daar uitstekend voor. Maar dit keer heeft u zich toch enorm vergalopperd met het artikel over Brussel. Een Frans-talige plattegrond, alle straatnamen e.d. in het artikel in het Frans; het valt me mee dat de titel van het artikel "Brussel bruist ..." is en niet "Bruxelles ...". Hoe haalt de schrijfster 't in haar hoofd! Het is vast aan uw aandacht ontsnapt, want zoiets kun je je in een tijdschrift van de Nederlandse Spoorwegen toch niet permitteren? De stad mag dan tweetalig zijn (dat is iets anders dan eentalig Frans), maar het tijdschrift is Nederlands en de doelgroep ervan ook. Dan vind ik het tamelijk beledigend, onnodig Frans te gebruiken. Hoe denkt u dat een Zweed zou reageren als hij een artikel zou lezen in een Zweeds blad over de tweetalige Finse stad Åbo/Turku met een Finstalige plattegrond en straatnamen enz. in het artikel in het Fins? Dat zou niet geaccepteerd worden. Dus waarom zou ik dit accepteren? En hoe denkt u dat een Vlaming dit opvat? U was hier het Spoor flink bijster. Wilt u mij voortaan vrijwaren hiervan, zodat ik weer met veel plezier van uw Spoor kan genieten?"

Reactie uit Vlaanderen

Van de vooraanstaande Vlaamse taalverdediger en bestuurslid van de Marnixring, Renaat van Beeck uit het Antwerpse district Berchem, ontvingen we de volgende reactie op het ontluisterende artikel:

"Tja, het verbaast me niks. Dat bepaalde Hollandse (voormalige) overheidsdiensten heel weinig (zeg maar helemaal geen) voeling hebben met de Vlaamse gevoeligheden is ons al heel lang bekend. Ik herinner me nog een heel hoge Vlaamse ambtenaar die ooit vertelde (dat was in de jaren zestig van de vorige eeuw!) dat vanuit zowel Brussel als Den Haag een bewuste desinformatiecampagne werd gevoerd (ongetwijfeld ook nu nog) om elke vorm van samenhang tussen Vlamingen en Nederlanders te saboteren, onder meer door het lanceren van die beruchte en soms boosaardige Belgenmoppen die dan in Vlaanderen worden opgevoerd als Hollandermoppen. Ik heb wel de ervaring dat in de vele gesprekken die ik met Nederlanders heb gehad en nog heb, dat er bij vele gewone Nederlanders wel een onverholven sympathie voor de Vlaamse strijd aanwezig is, zeker wanneer je de zaken precies en duidelijk uitlegt. Ter kennisgeving: er zullen in de loop van het jaar in Vlaanderen verscheidene manifestaties plaatsvinden omtrent de herdenking van de stichting van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden in 1815. Om te beginnen was er op zaterdag 24 januari de plechtige onthulling van de grafsteen van Charlotte van Bourbon (laatste echtgenote van de Zwijger) in de kathedraal van Antwerpen met aanwezigheid van de bisschop van Antwerpen Mgr. Bonny en burgemeester Bart de Wever, die vervolgens een receptie aanbood op het Stadhuis."

Meer spoorellende

19:17		Train departures	
time	destination	track	train
19:33	Leeuwarden	1-2	Intercity
19:37	Enschede	1-2	Intercity
19:39	Breda	5-6	Intercity direct
19:40	Hoorn Kersenboogerd	3	Sprinter

Op de, wat het Nederlands betreft, beruchte luchthaven Schiphol bevindt zich ook een gelijknamig spoorwegstation. De bewegwijzering was hier tot dusver nog altijd tweetalig, Nederlands en Engels, met de eigen taal voorop. Daar begint verandering in te komen. Stap voor stap schakelen de Nederlandse Spoorwegen in de grote hal (de Plaza) en ook op de perrons over op eentalig Engels. Zo is er een kraampje waar een NS-medewerk(st)er met een rode pet op het hoofd aan de reizigers inlichtingen verschaft. Het opschrift op het kraampje luidt: INFORMATION. Op de grond van de perrons zijn grote beschilderingen aangetroffen met daarop Engelstalige aanwijzingen. De laatste en misschien wel schandelijkste "aanwinst" is het nieuwe grote elektronische bord boven de loketten, waarop alleen in het Engels wordt aangegeven welke treinen wanneer en vanaf welke sporen vertrekken. Veranderingen, afgeschafte treinen, spoorveranderingen, klasse-indelingen, bestemmingen, aangegeven in het Nederlands? Vergeet het maar. Slechts Engels valt ons ten deel. De Nederlandstalige reizigers die op Schiphol overstappen van de bus op de trein (duizenden per dag) tellen voor de NS niet meer mee. Evenmin als Nederlandstalige luchtreizigers die van of naar de luchthaven sporen. Taalverdediging heeft hierover een klacht ingediend bij de directie van Pro Rail, de beheerder van de stations, en kreeg volgend onthutsend antwoord:

"U heeft contact met ons opgenomen over uw bezwaar tegen het Engelstalig digitale reisinformatiescherm op station Schiphol. Ik dank u voor uw melding. Ik heb het voor u uitgezocht bij de collega's van de Nederlandse Spoorwegen. De NS is verantwoordelijk voor het verstrekken van de reisinformatie op stations. De reden voor het gebruik van de Engelse taal op het reisinformatiescherm is omdat de grootste groep reizigers op dit deel van het station internationaal is. Het toevoegen van Nederlands (tweetalig) is overwogen, maar niet uitgevoerd. Reden hiervoor is dat het reisinformatiescherm te vol zou worden en daardoor onleesbaar voor iedereen. Ik vertrouw erop u met deze informatie van dienst te zijn geweest."

Uit dit antwoord blijkt dus dat het Nederlands is weggelaten omdat dat de leesbaarheid voor Engelstalige reizigers zou verminderen! Neemt u dit goed in u op, want we verwachten dat we dit soort redenen voor het weglaten van onze taal in de openbare ruimtes in Nederland nog wel meer zullen horen in de toekomst.

Spoor-, metro-, tram- en bus-ellende

Op de luchthaven Schiphol biedt de NS, samen met het Gemeentelijk Vervoer Bedrijf van Amsterdam, volledig Engelstalige dagkaarten aan, voor "slechts" 15 euro. Nederlandstalige kaarten zijn niet beschikbaar. Je zou daardoor gaan zwartrijden!

Nóg meer spoorellende

In januari kregen we deze foto opgestuurd door een kwade reiziger die op het Centraal Station in Amsterdam op het zesde perron de hogesnelheidstrein naar Parijs wilde nemen. Op het perron bleek de besmettelijke Engelse ziekte die de perons op Schiphol teistert, te zijn overgewaaid. KEEP CLEAR stond er met grote letters. De reiziger deelde mee beslist geen taalpurist te zijn, maar dit werd hem toch te bar. Taalverdediging vernam van een stationsmedewerker dat dit "nieuw beleid" van de NS was. Op alle stations in Nederland van waar treinen naar het buitenland vertrekken of aankomen, zal in de toekomst voorrang gegeven worden aan de Engelse taal. Of de treinen nu naar het Nederlandstalige, het Duitstalige of het Franstalige buitenland sporen, dat maakt niet uit: Engels zult gij lezen!

Verdere Schiphol-ellende

Ons Amsterdamse kaderlid Jeannette van den Bosch pakt geregeld op Schiphol het vliegtuig en let dan altijd goed op de actuele taaltoestand op de luchthaven. Hieronder haar verslag van 9 januari 2015:

"De laatste tijd hield ik vooral het bordje met vertalingen van termen op Schiphol in de gaten. Het is aangebracht naast de lift tussen hal 1-2 in de aankomsthal. Ik had nogal wat commentaar, want menige term was gewoon Engels gelaten voor het gemak. Maar kennelijk ben ik niet de enige geweest die zich hieraan blauw heeft geërgerd, het woord "Trefpunt" stond erop als vertaling voor "Meetingpoint". Dus dat "trefpunt" is terug. Het was jarenlang nergens meer terug te vinden. Ook het woord "boardingcard" is niet op zijn plaats zonder "instapkaart" ernaast of erboven. Het is een woord dat gewoon wordt gebruikt. Verder moet het worden gebruikt wanneer je de toets "Nederlands" indrukt voor de taal die je kiest. Ook vraag ik me af waarom ik dan ook nog steeds iemand aan de lijn of op een bandje krijg die het over 'staff travel' heeft in plaats van "personeelsreizen". En dat terwijl ik 'Nederlands' kies. Anderstaligen die Nederlands leren zullen mij niet eens meer verstaan als ik mijn eigen taal spreek. Taalverandering? Nee, dit is taalverloedering, want het gaat om het onnodig weglaten van onze "moedertaal" en niet van onze "native language". Zo zijn er voorbeelden te over. Na deze tirade laat ik het hier maar weer bij."

Taal-ellende in Delft

Onze taalverdediger de heer Plug reed laatst door de Schoemakerstraat in de Zuid-Hollandse universiteitsstad Delft. Wat hij daar aantrof deed hem twifelen of hij zich nog wel in Nederland bevond. Volledig Amerikaanstalige wegwijzerborden, Amerikaanstalig omdat het Engelse woord voor centrum op zijn Amerikaans als CENTER geschreven werd.

Dit is toch echt te gek! Is Nederland bezet? Zijn de Nederlanders gekoloniseerd? Wat zijn dat voor taalverraders in Delft. Op hun knieën voor de Engelstalige studenten die door het gemeentebestuur volledig worden ontmoedigd om kennis te nemen van de taal van het land waar zij jarenlang verblijven. Is er nu geen enkel gemeenteraadslid in deze oude Hollandse stad die zijn verstand gebruikt en het besluit dat aan de plaatsing van zulke borden (in strijd met de Algemene Wet Bestuursrecht) ten grondslag ligt, ter vernietiging voordraagt aan Gedeputeerde Staten van zijn provincie? Ons kaderlid in Delft, Jakob Grit, zal contact opnemen met de verschillende fracties in de gemeenteraad om te horen hoe men er daar over denkt.

Koekjes-ellende

Ons kaderlid en deelnemer aan de vertaalgroep Marius Elders uit Eindhoven ontving onlangs van het College van Beroep voor het bedrijfsleven, een onderdeel van de Rechtspraak, het verzoek om "Cookies" te aanvaarden. Hij besloot dit niet zomaar te doen en vroeg om uitleg:

"Er werd mij gevraagd om toestemming te verlenen om 'cookies' te aanvaarden. Maar wat zijn dan cookies? Waarom doet de rechtspraak mee aan het verkwanzelen der Nederlandse taal? De Rechtspraak zou toch moeten weten dat het (mooie) Nederlands de voertaal in Nederland is? Mag en kan ik op verbetering rekenen?"

De Raad van de Rechtspraak, waar de vraag naar is doorgezonden, zit waarschijnlijk langdurig op de Engelse koekjes te kauwen, want ons kaderlid heeft na weken wachten nog steeds geen antwoord op zijn vraag ontvangen. Zeer onbehoorlijk van de Raad van de Rechtspraak!

Petitie Nederlands Vanzelf Sprekend

De auteur van petitie Nederlands Vanzelf Sprekend heeft een aankondiging voor alle ondertekenaars. Open de volgende pagina voor het lezen van deze aankondiging:

<http://www.petities24.com/read/14894/19660475>
Open de volgende pagina om het ontvangen van e-mailberichten over nieuwe aankondigingen te stoppen:

De Aviateur

“Banketbakkerij De Vliegenier neemt gebakswinkel Vast Banket over...”

Dit had de kop kunnen zijn in de Groningse Nieuwsbladen van enige tijd geleden. In plaats daarvan stond er: Patisserie De Aviateur neemt Vast Bakeries over. Een overname door een Franse onderneming in Engeland? Welnee, De Aviateur komt uit Broek op Langedijk in Noord-Holland en die winkel van Vast is gevestigd in het Groningse dorpje Middelstum. Toen we de koekjesvervaardiger op het internet opzochten, zagen we een afbeelding van een van zijn bestelwagens. Tot onze verbazing stond daarop geschilderd: A SIGNATURE WITH TASTE. Nieuwsgierig naar de betekenis van deze zin belden we met de opperbakker van De Aviateur, de heer Leeuwenburg. Hij vertelde dat hij die spreuk hoogstpersoonlijk zelf had bedacht. Hij was er reuze tevreden over en dacht dat iedereen in Broek op Langedijk en Middelstum het geweldig vond. Er werd volgens hem zelfs gefluisterd dat de Broek op Langedijkers veronderstelden een talenwonder in hun midden te hebben. Nee, eigenlijk een taalkunstenaar, die zomaar een nieuwe draai aan de wereldtaal Engels had gegeven. Dat de Engelstaligen daar zelf niet op gekomen waren. De koekjesdirecteur glom van trots wanneer hij op straat de bewonderende blikken van zijn dorpsgenoten meende waar te nemen. Zijn eigendunk kende geen grenzen meer. Toen er op een dag een vrachtwagen van de SuikerUnie voor de deur van zijn bakkerij stond om uitgeladen te worden, kreeg hij een geweldige ingeving. Die vrachtwagen voor zijn pand zag er maar duf uit en verdiende ook zo'n schitterend Engelsachtig opschrift. Snel haalde hij een pot verf en een kwast uit de werkkast en toen de mannen van de SuikerUnie binnen de suikerlevering aan het afrekenen waren, verfde hij op de linkerkant van de wagen: WE SWEETEN LIFE... "Geniaal", dacht de MKB-er toen de wagen de straat uit reed. Dat smaakte naar meer en bij iedere volgende suikeraflevering aan de zoetwarenfirma nam hij zijn verfkwas ter hand, zodat er nu heel wat wagens van de SuikerUnie met deze (bizarre) tekst in Nederland rondrijden. Die meneer Leeuwenburg toch! Als de inwoners van Broek en Middelstum eens wisten dat hij daarachter stak. Bij de gedachte daaraan ging hij alvast uit het dak, helemaal tot in de stratosfeer!

“A signature with taste” en “We sweeten life”. Laten we er maar om lachen!

**AL IS DE TAALVERVUILER NOG ZO SNEL
TAALVERDEDIGING ACHTERHAALT HEM WEL**

Brief aan nieuwe Turkse eigenaar van MEXX

In onze vorige Nieuwsbrief hebben we onze voldoening uitgesproken over het faillissement van de extreem taalvervuilde winkelketen Mexx. Inmiddels zijn de puinhopen van dit imperium overgenomen door de Turkse firma Eroğlu uit Istanboel. Taalverdediging heeft aan deze onderneming een brief gestuurd in het Nederlands en het Turks, waarin een boekje wordt opgedaan over de verengelsing in de MEXX-winkels:

“Onlangs bereikte ons het bericht dat uw firma de failliete Nederlandse kledingketen MEXX overgenomen heeft. Wij willen u hier van harte mee gelukwensen.

Stichting Taalverdediging is een Nederlandse stichting die onder andere de verengelsing in het Nederlands taalgebied bestrijdt. We hebben een aanzienlijke achterban en goede contacten met de pers en de politiek. Wij verwachten van bedrijven die zich in het Nederlandse taalgebied vestigen, dat zij in de communicatie met hun klanten de Nederlandse taal gebruiken. Hoewel dit niet meer dan de normaalste zaak van de wereld lijkt, is het helaas zo dat veel bedrijven, in hun noeste pogingen internationaal zaken te doen, dit basisbeginsel veronachtzamen. Helaas was dat ook het geval met uw nieuwe aanwinst. MEXX stond bij ons bekend als de taalsmerigste winkel van het land. In de winkels van MEXX werd namelijk niet de Nederlandse taal gehanteerd, maar de Engelse taal. We hebben het hier

niet over enkele Engelse woorden op de deur. In de winkels van MEXX was de Nederlandse taal volledig door de Engelse taal vervangen. Uw onderneming is Turks. Kan u zich voorstellen dat er in Turkije een winkel wordt geopend waar geen Turks gehanteerd wordt?

MEXX weerde consequent de taal van zijn klanten, en klachten daarover werden óf genegeerd, dan wel belachelijk gemaakt. Wat de situatie helemaal onaanvaardbaar maakte, was dat MEXX zich in andere landen, in tegenstelling tot Nederland, wél aan de plaatselijke taalbeleefdheidsnormen hield. MEXX is wat het taalbeleid betreft in Nederland berucht. Omdat onze klachten doorlopend werden afgewimpeld, hebben we jarenlang afgeraden de winkels van MEXX te bezoeken. Nu is het zo, dat als het negeren van de taal van de klanten in het handelsbelang van een bedrijf zou zijn, er weinig reden is het beleid aan te passen. Maar u en wij weten dat het met MEXX niet goed afliep. Was het negeren van de taal van zijn klanten wel in het handelsbelang van MEXX?

MEXX maakt nu, als onderdeel van uw bedrijf, een nieuw begin. Het lijkt ons een ideaal moment om ook op taalgebied het roer om te gooien en voortaan in de winkels de taal die de klant spreekt te hanteren. Om het nogmaals te zeggen: dit zou de normaalste zaak van de wereld moeten zijn. Wij houden de winkels van MEXX de komende tijd goed in de gaten en kijken of er bij het nieuwe MEXX iets ten positieve gaat veranderen. Zo ja, dan heffen we onze boycot op. Zo nee, dan zullen we opnieuw oproepen MEXX voorbij te lopen, bijvoorbeeld tijdens protestacties voor de deur van de winkels.

“Foot Locker”, het Nederlands met voeten getreden

In de Nederlandse winkel(s)(centra) rukt het Engels op. Steeds meer ziet men tweetalige opschriften. Dit ten behoeve van in Nederland neergestreken Engelstaligen. Deze bevolkingsgroep hoeft, in tegenstelling tot andere ingeweken vreemdelingen, geen Nederlands te leren. Ook bij overheidsinstellingen kunnen ze gewoon in hun eigen taal terecht. Volgens de inburgeringsregels zouden Engelstaligen die van buiten de EU komen wel Nederlands moeten leren, maar niemand houdt ze op dat gebied in de gaten, dus doen ze het

meestal niet. Winkelpersoneel draait de tong in allerlei bochten om maar Engelse of Amerikaanse geluiden voort te kunnen brengen. Betrekkelijk nieuw zijn de buitenlandse winkelketens die het veel te lastig vinden om rekening te houden met onze landstaal. In sommige grote steden werken in deze winkels vaak ook nog eens buitenlandse verkopers die de klanten alleen in het Engels kunnen bedienen. Als u zou denken dat er geen Nederlander meer naar binnen gaat, dan heeft u het mis. Het publiek stroomt evengoed toe. Zelfs naar de vestigingen van de

Hier geen Nederlands

Schoenhandel “Foot Locker”. Deze Engelse onderneming baat verkooppunten uit in zowat heel Europa en heeft daar de borden met de opschriften en mededelingen aan aangepast, zoals u op bijgaande foto's kan zien. Het woord uitverkoop staat er zelfs in tien talen op. In tien talen... behalve het Nederlands! Nee, Nederlanders zijn inderdaad niet te beledigen (want zij kunnen toch Engels?!).

Hier ook niet

Franstaligen hangen de vlaggen uit

De Franstalige gemeenschap van België zwemt in het (Vlaamse) geld. Of het allemaal niets kost heeft deze gemeenschap, waaronder de Franstalige Belgen uit Wallonië en Brussel vallen, een kantoor geopend in de stad Québec. Het kantoor beslaat een hele verdieping van een prachtig gebouw op een toplocatie in het centrum van Québec, de hoofdstad van de gelijknamige Canadese provincie. Met deze voorname aanwezigheid willen de Franstalige Belgen hun taalgenoten, in het verder overwegend Engelstalige Canada, steunen.

Luxe kantoorpand in de stad Québec

Arm Québec

Op zich is er met deze steun niets mis, maar gezien de hope-loze staat van de Waalse overheidskas zouden deze ondersteuningsactiviteiten beter vanuit een woonwagen kunnen worden geregeld. Het provinciebestuur van Québec, dat zelf door de andere Canadese provincies financieel op de been wordt gehouden, zou daar zeker begrip voor op weten te brengen.

Naamplaat

Nergens Nederlands

Het is overigens onduidelijk of dat provinciebestuur wel op de hoogte is van wie de Waalse aanwezigheid in hun hoofdstad eigenlijk bekostigt. Anders zou men, uit dank, in de provinciale musea en andere toeristische trekpleisters wel vertalingen naar het Nederlands aanbrengen. Zoals u op bijgaande foto, genomen in het geschiedkundig museum van Québec, kan zien, is een dergelijke dienstverlening wel aangebracht ter wille van de bezoekers uit allerlei andere anderstalige landen. Het Nederlands ontbreekt overal volledig.

Twee handen op een buik

Het wrange is verder dat uit het gebouw niet alleen de Waalse haan is uitgehangen, maar ook de Belgische driekleur. Het heeft er de schijn van dat men ermee wil laten doorschemeren dat België en Wallonië twee handen op één buik zijn. Taalverdediging vraagt zich af of het niet eens tijd wordt dat de Vlaamse regering een soortgelijk kantoor opent in het hartje van Pretoria om daarmee onze verdrukte en gediscrimineerde (zuster)taalgenoten in Zuid-Afrika een hart onder de riem te steken. De rekening kan men dan, voor de verandering, naar de regering van de Franse Gemeenschap van België sturen. Het adres is: Leopold II-laan 44, 1080 Brussel.

Naschrift: In 2013 vond er per Vlaming (zuigelingen en grijsaards meegerekend) een overdracht van 1.860 euro naar de Franstalige Belgen plaats. Het ongetwijfeld hogere bedrag over 2014 is nog niet bekend.

Nederlandstalige beursgang Lucas Bols: Daar klinken we op!

Op 8 januari maakte het bestuur van de eeuwenoude distilleerderij "Erven Lucas Bols" bekend dat de onderneming, na lange afwezigheid, haar aandelen weer zou laten verhandelen aan de effectenbeurs van Amsterdam. Het prospectus van de vervaardiger van sterke dranken, zou (samengevat) ook in het Nederlands beschikbaar zijn. De onderneming heeft daarmee rekening gehouden met de Nederlandstalige belangstellenden en dat is te prijzen in een tijd waarin de hooghartige bestuurders van veel Nederlandse instellingen het Nederlands en zijn gebruikers aan hun laars lappen en volstaan met het uitgeven van een Engelstalig prospectus. De aandelen van het wereldberoemde merk zijn dus weer in het Nederlands te koop. Daar klinken we op!

Vragen aan de Taalunie

Het lid van onze vertaalgroep ir. Marius Elders stelde onlangs enkele vragen aan de Nederlandse Taalunie. De vragen zijn van verschillende aard. Namens de NTU werden zij beantwoord door de heer Rick Schutz.

1. Is de Taalunie een wettig (democratisch) lichaam?

Jazeker. De Taalunie is een beleidsinstantie die uitvoering geeft aan beleid dat door democratisch gekozen ministers uit Nederland en Vlaanderen wordt vastgesteld. Parlementair toezicht is gewaarborgd door de Interparlementaire Commissie, waarin leden uit de Nederlandse en Vlaamse volksvertegenwoordiging zitten hebben. Meer details vindt u op: http://taalunieversum.org/taalunie/wie_zijn_wij/

2. Waarom worden slechts enkele vreemde woorden vernederlandst en andere niet? Zo is portemonnaie vernederlandst tot portemonnee. Maar waarom dan niet woorden als baby, rails e.d. niet? Ik begrijp de logica niet.

Het beantwoorden van inhoudelijke vragen over taalontwikkeling ligt niet op onze weg. Wat ik erover kan zeggen is dat in een natuurlijke taal logica over het algemeen ver te zoeken is. Talen die op de tekentafel werden ontworpen, zoals Esperanto, kennen eenvoud en systematiek die de leerbaarheid bevorderen. Levende talen dragen sporen van eeuwenlange spontane ontwikkeling en invloed van buitenaf.

3. Hoe komt het dat voor vele Nederlandse woorden er bijna altijd een vreemd alternatief is? Waarom dus niet gewoon blijven bij vrouwenarts en gynaecoloog bannen? Wie bedenkt nou zo iets en waar is dat dan op gebaseerd? Hiermee kunnen de woordenboeken wellicht met een derde worden teruggebracht.

Het werkt eerder andersom: voor veel specialistische termen die uit andere talen tot ons komen, ontstaat na verloop van tijd een Nederlands equivalent. Denk aan de betrekkelijk recente begrippen als toetsenbord, beeldscherm en tekstverwerker. Toen ik zo'n 25 jaar geleden met die dingen te maken kreeg, werden ze algemeen aangeduid als keyboard, screen en word processor. Hoe dat proces van vernederlandsing verloopt, als het al optreedt, is onderwerp van taalsociologisch onderzoek. Eenvoudig verloopt het in elk geval niet. Tal van voetbaltermen zijn bijvoorbeeld pas na ruim een eeuw vrij plotseling vernederlandst.

4. Waarom de Nederlandse spelling nou niet veel meer naar de klank gericht? Neem een voorbeeld aan het Zuid-afrikaans, Spaans, Fins enz. De taal zou hierdoor veel eenvoudiger worden, immers een taal is toch om te communiceren?

Het eenvoudigste antwoord op uw vraag is: omdat vrijwel iedereen wil dat de spelling onveranderd blijft. Toen in 2005 een paar kleinigheden veranderden in de officiële spelling, werd een gecorrigeerde slordigheid (ideeëloos), een woord dat praktisch nooit gebruikt wordt,

Nederlandse Taalunie

spelling na te streven laat ik in het midden, maar wat we zeker weten is dat het in ons taalgebied een onhaalbaar idee is.

Engels in het Europees Parlement

Ons Zeeuwse kaderlid de heer Simon Smits richtte zich eind december per brief tot de kersverse Nederlandse Europees commissaris Frans Timmermans:

"Kortgeleden zag en hoorde ik u op de tv in het Europese Parlement in het Engels spreken. Ik begrijp niet waarom u in het Engels sprak en niet in het NEDERLANDS; immers alle talen van de Europese Unie zijn gelijkberechtigd en het is daarom niet juist om de Nederlandse taal niet te gebruiken. Door Engels te gebruiken bevoordeelde u een andere taal en deed u aan de Nederlandse taal, als Europese Unie-taal, tekort. Ik hoop dat u in de toekomst bij uw ongetwijfeld veelvuldige toespraken binnen de Europese Unie de Nederlandse taal zult gebruiken. Wij kunnen dan trots op u zijn."

Brief aan Europese Commissie

In aansluiting op de brief van ons kaderlid Simon Smits aan Europees commissaris Timmermans schreef de redactie onderstaand e-bericht aan de kabinetschef van de heer Timmermans, mevrouw Averink:

"Gaarne zouden wij van u vernemen op grond van welk besluit, reglement of verdrag Frans, Duits en Engels tot de enige werktalen van de Europese Commissie zijn verheven. Tevens zouden wij graag willen weten of het aan de leden van de Europese Commissie is toegestaan in het openbaar, namens de Commissie, bijvoorbeeld in het Europees Parlement, gebruik te maken van een andere Europese verdragstaal dan het Frans, het Duits of het Engels."

Is dit Eindhoven?

Het gemeentebestuur van Eindhoven is het carnaval niet goed door gekomen. Tijdens dit driedaagse feest waren de vroege vaders zo doorgezakt dat deze bestuurders de weg en de taal waren kwijtgeraakt. Dat leidde tot de plaatsing aan de openbare weg van dit vreemde, geheel Engelstalige, gemeentelijke mededelingenbord. "Dit is Eindhoven" staat er voor de zekerheid op, in het Engels dus. In

de hoop dat ze daar weer uit hun roes waren ontwaakt, zond ons Eindhoven kaderlid Marius Elders volgende klacht naar het stadhuis:

"Op de Anton Coolenlaan staat een bord met een Engelse tekst: 'Here we eat etc.' Wie is verantwoordelijk voor het plaatsen van dit bord en wie/welke organisatie heeft dat democratisch goedgekeurd? Waarom doet de gemeente mee aan het verkwanselen der Nederlandse taal? Wat kost zo'n bord wel niet? De schuld van de gemeente bedraagt € 600 miljoen. Moet dit verder oplopen?"

Berichten van taalvervuiling

De laatste tijd bereiken ons steeds meer meldingen van aanhangers over de verengelsing die zij om zich heen zien verschijnen. Zij hebben, net als de redactie van deze Nieuwsbrief, de indruk dat het verengelsingproces versnelt. Soms ontvangen we wel tien meldingen per dag. Elke melding wordt zorgvuldig gelezen en

goed overdacht. Waar we mogelijkheden zien, ondernemen we actie en richten we ons tot de betreffende taalvervuiler. De ergste gevallen worden in onze kolommen beschreven. Omdat de stroom zo aanzwelt, moeten we echter geregeld keuzes maken. We kunnen per slot van rekening niet alles tegelijk doen. Daarom hebben we besloten de gevallen die even op de plank gelegd zijn om later behandeld te worden maar voor onze lezers belangwekkend genoeg zijn om er zo snel mogelijk kennis van te nemen, in deze rubriek te vermelden. Het zullen korte, bondige berichten zijn. Hier volgen de eerste:

RTLZ, de zakenzender op tv, brengt een nieuw babbelprogramma onder de titel: FRIDAY AFTERNOON. Dit programma wordt uitgezonden op, u raadt het nooit, vrijdagmiddag.

Health city, alle leden van deze grote Nederlandse sport-schoolketen krijgen nieuwe, 100% Engelstalige toegangspasjes, die dus de toegankelijkheid voor Engelsonkundigen belemmeren.

Om de Engelstalige inwoners van het Noord-Hollandse Amstelveen te ontmoedigen Nederlands te leren, is de plaatselijke vestiging van het warenhuis **De Bijenkorf** begonnen de mededelingen ook in het Engels aan te brengen en om te roepen.

Vanuit Zuid-Korea wordt de autokopers door **Hyundai** toegerepen: NEW THINKING NEW POSSIBILITIES.

Bij hun Japanse mededingers van **Nissan** moeten de riemen stevig vast, want hun boodschap is: INNOVATION THAT EXCITES.

Renault vervuult ook (behalve in Frankrijk natuurlijk): RESTART YOUR HEART.

Als u een simpele bumperklever zoekt, moet u bij **Skoda** zijn. Dit automerk maakt zich in de tv-reclame bekend als SYMPPLY CLEVER.

Bij de **Rabobank** in het Noord-Hollandse Groet wil men het geld niet meer laten rollen. Er wordt aangeraden CASHLESS te betalen.

De Nederlandse **politie** wil de misdadigheid voortaan bestrijden door in de Nederlandse taal in te breken. De nieuwe opsporingsdienst heet: HIGH IMPACT CRIME.

De duurzaamheidsorganisatie **Waardekaart b.v.** heeft haar naam aangepast: GOOD CLUB b.v. Zij geeft ook een nieuwe kaart uit: de GOOD CARD. Onze inzender werd er even niet goed van.

De Nederlandse **BankGiroLoterij** pakt binnenkort uit met een tv-film over de Australische varkenshouderij met als titel: BIG PICTURE.

Raadsel: Wie weet wat PERSONEL BRANDING betekent? Oplossing sturen naar het **Eindhovens Dagblad**.

Weggebruikers kunnen beter met een grote boog om het Noord-Brabantse Sint-Oedenrode heen rijden. Er is daar namelijk onlangs een SINK HOLE ontstaan, waar pardoes een auto in is verdwenen. De berichtgever, **het waterleidingbedrijf**, gaf als oorzaak aan: het springen van de waterleiding.

In het Noord-Hollandse Obdam is het dan weer voor (misdadige) motorrijders niet pluis. Daar is volgens het politiebericht het clubhuis van de plaatselijke **motor cycle gang** tot de grond toe afgebrand.

De onbekende dichter Daan Zeyen heeft het onbekende kampioenschap **Poetry slam** gewonnen. In welke taal deze dichter gedicht heeft is eveneens onbekend. De bekendmaking geschiedde door het volstrekt onbekende jurylid mevrouw Ijla Leonard Pfeiffer, die er nog aan toevoegde dat de dichter in zijn werken alles had weten te verenigen wat een BATTLE nodig had (?)

Bijziende bezoekers van **Greenpoort** in Venlo (Oost-Limburg) opgepast! De leiding van de tentoonstelling heeft naar eigen zeggen op het terrein een EYECATCHER geplaatst. Kom dus niet te dichtbij.

In Noord-Brabant zijn ze slim. Ze hebben er **Brainpoort** opgericht. Er worden daar verbindingen aangelegd tussen overheid, onderwijs en kennisinstellingen. Zo zijn er afdelingen HEALTH, ENERGY, MOBILITY, AUTOMOTIVE en FOOD. Jammer genoeg is de afdeling NEDERLANDSE TAAL wegbezuinigd.

Weet u niet wat **Chillen** is? Nee, dan weet u ook vast niet wat COCOONEN is. Dat is namelijk CHILLEN in je eentje.

In Amsterdam-Noord, vlak over het IJ, is men bezig met de aanleg van een park waarin allerlei Nederlandse gebouwen in het klein zijn nagebouwd. Net zoals als Madurodam in Scheveningen-Den Haag. Het park krijgt de naam: **THIS IS HOLLAND**. Typisch Nederlands, zo'n naamgeving.

De nieuwe directeur van het Nederlands ontwikkelcentrum voor het onderwijs in de groene sector (de vroegere land- en tuinbouwscholen), **Wim Drost**, is vlot en fris, tenminste volgens zijn secretaresse. Hij heeft een nieuwe onderwijsmethode bedacht en die heet HANDS OUT. De nieuwe frisse, vlotte directeur zal daar wel "steek je handen uit de mouwen" mee bedoelen. De betekenis van HANDS OUT is in het Engels echter "uitdelen". Niet aan hem vertellen hoor!

Het noorden van Noord-Holland is zo plat als een pannenkoek. Toch blijkt er op een geheime plek een zadenvallei te bestaan, die SEEDVALLEY wordt genoemd. Om het nog geheimzinniger te maken staat op de webstek van SEEDVALLEY: POWERED BY **gemeente Schagen** en **gemeente Lange-dijk**, welke mededeling wordt gevolgd door de kreet: TOGETHER WE CREATE. Is de Nederlandse staatsveiligheidsdienst AIVD wel op de hoogte van wat daar allemaal gebeurt?

Vrouwen die zichzelf een kadootje vinden moeten eens naar binnen gaan in de parfumschappen van **Douglas**: LADIES CELEBRATE YOURSELF staat er op de ramen.

De fabriek van **Kohne** deelt mee, DEDICATED TO THE PEOPLE FLOW-dingen te vervaardigen. Bij navraag blijken dat draaideuren, stoeltjesliften, klimtouwen en valluiken te zijn.

Phillips, voorheen in gloeilampen, levert nu op bestelling de SOUP MAKER. Voor hoeveel duiten per uur zou dit heerschap bij u in de pannen komen roeren?

Een belangrijk deel van deze rubriek is bij elkaar gesprokkeld door onze nieuwe aanhanger de heer Dirk Deerenberg uit het beeldschone groene Noord-Hollandse dorp Groot, die het onderstaande antwoord stuurde op de vraag waarom de bedenkers van de verengelsing in Nederland volgens hem zo stug doorgaan met het aantasten en ondermijnen van onze taal, terwijl de inhoud van die verengelsing door een groot deel van de bevolking niet begrepen wordt:

"Ik vind het eigenlijk een beetje zielig allemaal. Het is toch triest dat je je in je moedertaal niet meer pakkend lijkt te kunnen uitdrukken? Dat je daar een andere taal voor nodig hebt duidt mijns inziens op een ernstige vorm van taal-creatieve armoede. Anders dan u denk ik trouwens niet dat die kromme bedenksels door niemand worden begrepen. Het is denk ik nog erger: men lijkt het inmiddels normaal te gaan vinden. Daarmee wordt het verschijnsel alleen maar gestimuleerd; zou men het niet begrijpen, dan was er inmiddels al wel een kentering in gekomen, lijkt me. Het is, denk ik, allemaal begonnen met de opkomst van de popmuziek en dan met name de invloed van de Britse popmuziek. Toen die z'n hoogtepunt had bereikt in de jaren '60, werden Nederlandstalige liedjes (maar ook Franstalige chansons) al snel een beetje trutterig gevonden door de platendraaiers en daarom steeds minder gehoord. De Engelse taal werd opeens de norm, waarbij de invloed van die Dee Jays (platendraaiers dus) niet mag worden onderschat. Die gooiden er ook steeds meer Engelstalige kreten tegenaan tijdens hun programma's. Het jonge volkje in Nederland associeerde zich sterk met de Engelstalige popcultuur. Niet alleen wat betreft de muziek maar ook de kunst en de mode. Ik denk dat reclamemakers e.d. ook vanaf die tijd dan ook steeds meer Engelse kreten gingen gebruiken, om toch vooral maar niet ouderwets, of nog erger, oubollig te lijken. Niet alleen in advertenties, maar ook in artikelen over muziek, mode, kunst en cultuur werden steeds meer Engelse woorden letterlijk overgenomen. Dat was slechts bedoeld om de aandacht van de jeugdige en rusteloze lezers te trekken en - vooral - vast te houden. Nu vergeten die reclamemakers te vaak dat er ook nog (aspirant-) klanten zijn die de jeugd inmiddels achter zich hebben gelaten; ze blijven zich qua taalgebruik voornamelijk richten op de hippe jeugd, hoe belachelijk dat inmiddels ook klinkt of laat lezen. Wat ik daarbij ook zo'n irritante ontwikkeling vind, is dat tegenwoordig in allerlei soorten correspondentie en advertenties het "je" en "jij" en "jou(w)" steeds meer standaard wordt. Een olievlek breidt zich snel uit. Veel bedrijven, instellingen, redacties, tv-presentatoren, speleiders, commentatoren enz. hebben dit dan ook klakkeloos overgenomen; zeker ook uit een soort luiheid/gemakzucht en in de veronderstelling dat Engels lekkerder bekt dan Nederlands. Weet u, ik kijk graag naar de Vlaamse tv. Daar gaat het er allemaal wat gemoedelijker en ook beschaafder (!) aan toe dan op de Nederlandse tv en ik ben vaak aangenaam verrast door de consequente toepassing van uitstekende Vlaams-Nederlandse equivalenten van Engelse woorden/kreten. We kunnen als Nederlanders qua taalgebruik en omgangsvormen nog heel wat leren van onze zuiderburen!"

Mol in Vlaams ministerie?

In het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap in Brussel moet zich een Franstalige mol hebben binnengegraven. Van onze verantwoordelijke voor West-Vlaanderen, Frank Masschelein uit Poperinge, ontvingen we het bericht, dat sinds enige tijd op de overschrijvingskaarten, die de ontvangers van de bedrijfstoelag voor landbouwers krijgen toegestuurd, als afzender vermeld staat: Ministère de la Communauté Flamande, Boulevard Bauduin 30, 1000 Bruxelles. Dit heeft onder de ontvangers, begrijpelijkerwijs, voor flink wat beroering gezorgd. Frank Masschelein is bezig uit te zoeken wat er op het ministerie van de Vlaamse Gemeenschap aan de Boudewijnlaan 30 te Brussel aan de hand is. Zodra opheldering is verkregen, zullen we u ervan op de hoogte stellen. Mocht het inderdaad om een Fransklonk gaan, dan is het raadzaam deze mol naar Wallonië te verbannen en hem of haar een taalgrens-overschrijdingsverbod op te leggen.

"Mol" werkt bij ING bank

Minister-President Bourgeois

Frank Masschelein is bij zijn onderzoek terechtgekomen in de hoogste Vlaamse kringen, meer bepaald bij de Vlaamse minister-president, de heer Geert Bourgeois, die niet ver bij hem vandaan woont. De minister-president, die van oordeel was dat zo iets volstrekt ontoelaatbaar is, heeft moeite gedaan te weten te komen waarom de afschriften Franstalig waren en onze verantwoordelijke over de oorzaak ingelicht. Frank Masschelein bericht hierover: Naar zijn zeggen zou het probleem zich situeren bij de bank ING die de overschrijving zou hebben uitgevoerd op de KBC-rekening. Er zou door een fusie van bestanden een bepaalde parameter fout geïnitieerd zijn, meer bepaald taal. ING is op de fout gewezen en heeft dit onmiddellijk rechtgezet. De nodige maatregelen zouden genomen zijn om zulks in de toekomst te voorkomen. Verder hebben zowel het departement Financiën en Begroting als de Vlaamse belastingdienst elk een verontschuldiging op hun webstekken <http://fin.vlaanderen.be> en <http://belastingen.vlaanderen.be> geplaatst.

Naschrift redactie: Het is toch wel opvallend dat zulke "fouten" nooit andersom gemaakt worden, dus een Nederlandstalige adresvermelding in plaats van een Franstalige.

Schending taalwet in Poperinge

Onze verantwoordelijke voor West-Vlaanderen, Frank Masschelein, heeft in Poperinge langs de Frans-Vlaanderenweg een bord aangetroffen met daarop de tweetalige mededeling: Omleiding - Déviation. Dit is in strijd met de, in de wet voorgeschreven, éentaligheid van de aanduidingsborden in Vlaanderen. Frank Masschelein heeft van deze overtreding aangifte gedaan bij het gemeentebestuur van Poperinge. Frank wijst er verder op dat "Omleiding" in dit verband geen correct Nederlands woord is. Er had moeten staan "Omlegging".

Taalverdediging in deVerdieping Trouw

Op 21 januari verscheen er een uitgebreid vraaggesprek met twee voorlieden van onze stichting, Daniël Mantione en Jan Heitmeier, in het dagblad Trouw. Zij waren daarvoor, op 16 januari, op uitnodiging van de schrijver van het artikel, redacteur Joost van Velzen, naar het krantengebouw in Amsterdam gekomen. In ongeveer anderhalf uur hebben zij de journalist op de hoogte gesteld van de activiteiten van Taalverdediging en zijn vragen beantwoord. Boven het vraaggesprek, met als opschrift: "Eerste hulp bij taalvervuiling" werd een grote foto afgedrukt van een volledig taalontspoorde winkelruit in Rotterdam, die meteen al aangaf dat het werk van de taalverdedigers broodnodig is. Het artikel heeft veel positieve en één negatieve reactie(s) opgeleverd en een mooie toename van ons begunstigersbestand ten gevolge gehad. Wij zijn de heer Van Velzen zeer erkentelijk voor de moeite die hij gedaan heeft.

Taalverdedigers kunnen een afschrift bij de redactie opvragen.

Engelstalig gezoem

Ons kaderlid (tevens natuurliefhebber) Cees van Gils kreeg op 10 februari een bericht toegestuurd van de psycholoog en leraar economie en maatschappijleer, drs. Lucas F.M. van der Hoeven uit Dongen (Noord-Brabant). In het bericht spreekt de laatste zijn bezorgdheid uit over de zorgwekkende geestestoestand van de honingbij in Nederland. Het bericht droeg als kop: "BEES IN DANGER: EPIDEMIC OF COLONY COLLAPSES IS LINKED TO STRESSED OUT HONEYBEES", en was geheel Engelstalig. Ons kaderlid schreef terug:

"U zult ongetwijfeld de beste bedoelingen hebben. Ik ben ook al vijftig jaar bezig met natuurlijke en ecologische zaken. Maar als u uw boodschap in Nederland niet in het Nederlands kunt of wilt brengen, wens ik uw berichten niet meer te ontvangen."

PvdA-burgemeester in bezettingstijd (2)

Net voor het sluiten van dit nummer ontvingen we de antwoorden op onze vragen (afgedrukt op bladzijde 2) over het taalgedrag van de burgemeester van Amsterdam tijdens zijn bezoek aan zijn bezette universiteit. Deze antwoorden werden ons gestuurd door zijn voorlichtster Diana Landveld:

"Omstreeks middernacht kwam de burgemeester aan bij het Maagdenhuis, om daar in debat te gaan met de studenten - het gaat hier niet om onderhandelingen, zoals u stelt. De groep studenten aldaar was groot en gemêleerd, en deels van buitenlandse afkomst. Internationale contacten zijn van wezenlijk belang in de wetenschap; denk daarbij niet alleen aan kennisuitwisseling, maar ook aan nieuwe inzichten vanuit andere perspectieven. De aanwezigen hebben de burgemeester gevraagd het debat in het Engels te voeren, zodat het voor iedereen te volgen zou zijn. Bovendien stelden enkele studenten hun vragen in het Engels, waardoor een antwoord in die taal in de rede ligt. Ik wil u er overigens op wijzen dat onderdelen van het gesprek ook in het Nederlands zijn gevoerd. Aangaande uw opmerking over de Algemene wet bestuursrecht, het volgende. Artikel 2:6 lid 2 van de Awb bepaalt dat het bestuursorgaan (in casu de burgemeester) een andere taal dan het Nederlands mag gebruiken, indien dat doelmatiger is. 2. In afwijking van het eerste lid kan een andere taal worden gebruikt indien het gebruik daarvan doelmatiger is en de belangen van derden daardoor niet onevenredig worden geschaad. Een deel van de studenten waarmee de burgemeester in gesprek is gegaan in het Maagdenhuis, spreekt geen Nederlands. Dientengevolge is sprake van doelmatig gebruik van een andere taal. Voor eventuele verdere vragen over de gang van zaken tijdens deze avond verwijzen wij u naar de UvA."

Engels bij Albert Heijn in Tsjechië?

Zoals trouwe lezers van onze Nieuwsbrief weten, strijdt Taalverdediging al jarenlang tegen de verengelsing van de verpakkingen van de "Basic"-artikelen van Albert Heijn. De grootgrutter verdedigde dit wanbeleid altijd door te stellen dat ze de artikelen met deze verpakkingen in heel Europa kan verkopen. Dat "heel Europa" werd, nadat Taalverdediging Albert Heijn had voorgehouden dat er in heel Europa, behalve in Nederland en Vlaanderen, alleen in Tsjechië AH-winkels waren, teruggebracht tot Tsjechië. Ons kaderlid Luppó Scholtens, die leerkracht is, gaat dit voorjaar met zijn schoolklas een uitstap maken naar Praag en zal met zijn leerlingen de schappen van de Praagse Albert-winkels uitkammen op de aanwezigheid van Engelstalige verpakkingen. Als zij er een of meer vinden, zullen we dat in onze Nieuwsbrief en aan de leiding van Albert Heijn melden. De Tsjechische Basic-artikelen die we op internet vonden zijn in ieder geval NIET Engelstalig.

Groot ambassade-onderzoek Brussel

In onze derde Nieuwsbrief van 2013 heeft u kunnen genieten van het grote onderzoek, dat ons onvolprezen kaderlid Jakob Grit uit Delft dat jaar had gepleegd naar de al dan niet Nederlandstaligheid van de naamschilden aan de gevels van de in Den Haag gevestigde ambassades. We hebben toen aangekondigd dat Jakob Grit voornemens was ook een onderzoek te houden om te weten te komen hoe het gesteld is met het gebruik van het Nederlands op de naamschilden aan de gevels van de ambassades in Brussel. Dat heeft hij geweten! In Den Haag was het al een grote klus om de meer dan 100 buitenlandse vertegenwoordigingen (op de fiets) te bezoeken en er de schilden te fotograferen, maar dat was nog niets in vergelijking met de moeite die hij heeft moeten doen om zich van zijn taak in Brussel te kwijten. Niet alleen door de afstand van zijn woonplaats naar de Vlaamse hoofdstad, die afgelegd moest worden met de soms haperende treinverbindingen, maar ook omdat het aantal ambassades er bijna het dubbele is van dat in de Nederlandse regeringsstad. Daarbij kwam dan ook nog dat het fietsen in Brussel, door de aanwezigheid van de vele heuvelen, meer inspanning kostte. De uitkomst van zijn verslag mag er zijn, en Taalverdediging is Jakob Grit bijzonder dankbaar voor zijn inspanningen, gedurende de vele bezoeken aan Brussel, die hij zich getroost heeft. Wij wensen u veel genoegen bij het bekijken van zijn verslag!

De ambassades zijn verdeeld in drie categorieën

- I. Met aanduidingen niet in de Franse en de Nederlandse taal (de twee belangrijkste landstalen).
- II. Wel met aanduidingen in het Frans, maar niet in het Nederlands.
- III. Met aanduidingen in het Nederlands en het Frans (alleen de aanduidingen van Suriname waren eentlig Nederlands).

De derde landstaal, het Duits, werd, behalve door Duitstalige landen, alleen door Ierland gebruikt.

Categorie I: Zeer on hoffelijk, geen Nederlands en Frans

Guinee Bissau

Mozambiek

Jamaica

Trinidad en Tobago

Sint Christof en Nevis

Australië

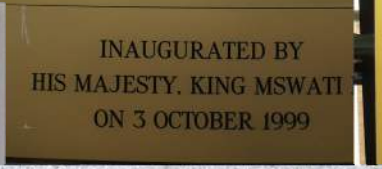
Nieuw-Zeeland

Zweden

Namibië

Onder deze categorie vallen ook: Ethiopië, Malta, Japan ,Zimbabwe, Liberië, Pakistan en Guyana.

Categorie II: Wel Frans maar geen Nederlands

Benin

Libanon

Cambodja

Egypte

Let opl Venezuela.

Madagaskar

Uruguay

Frankrijk

Congo Brazzaville

San Marino

Comoren

Boeroendi

Djiboetie

Volksrepubliek China

Nigerië

Gabon

Albanië

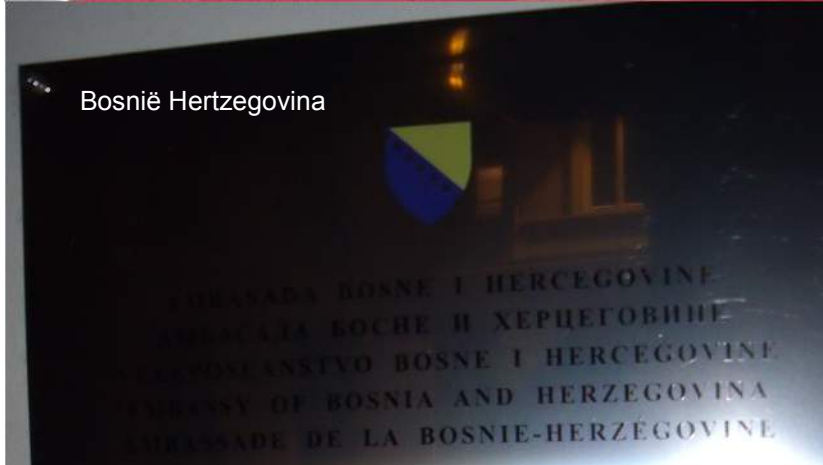
Angola

Afganistan

Argentinië

Bosnië Hertzegovina

Belize

Oman

Bangladesj (Oost Bengalen)

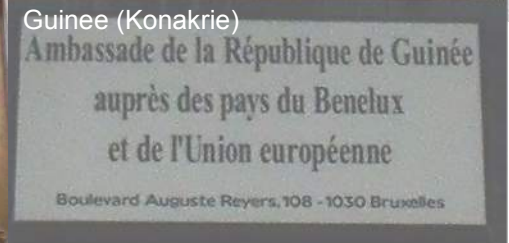
Brazilië

Boerkino Faso

Marokko

Guinée (Konakrie)

Tot categorie II (Wel Frans, geen Nederlands) behoren ook Luxemburg Canada, Centraal-Afrikaanse Republiek en Bolivië.

Categorie III: Ambassades zoals het hoort met het Nederlands en het Frans

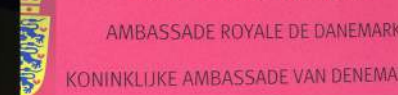

Algerije

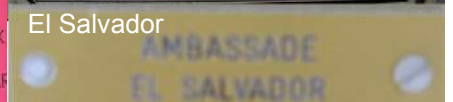
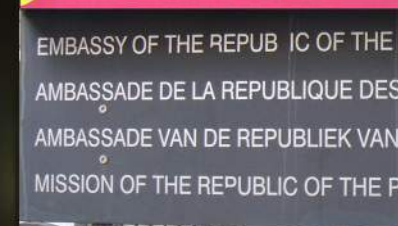
Denemarken

Bulgarije

Estland

El Salvador

Griekenland

Maleisië

Indonesië

Hongarije

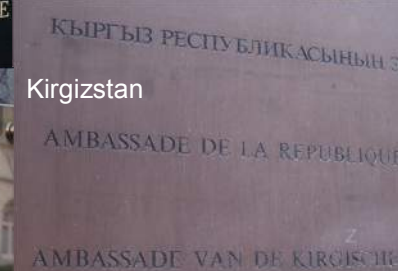
Kaapverdië

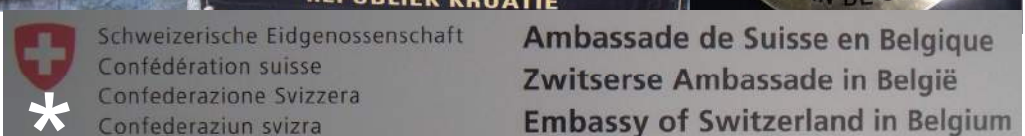
Kazachstan

Kosovo

Kirgizstan

Ierland is het enige niet Duitstalige land dat naast Nederlands en Frans ook het Duits gebruikt.

* Ambassades van Duitstalige landen die ook Duits gebruiken

Suriname is het enige land met opschriften wel in het Nederlands, maar niet in het Frans

Tot Categorie III (wel Nederlands en Frans) behoren ook Azerbeidzjan, Thailand, Georgië, Montenegro, Macedonië en

De ambassades van de volgende landen zijn niet in de reportage verwerkt: Seychellen, Ghana, Israël, Honduras, Costa Rica, en de Dominicaanse Republiek.

Heeft het Nederlands als cultuurtaal nog toekomst?

Deel 1 - Door professor doctor S.W. Couwenberg

Hoe belangrijk is het Nederlands als identiteitsbepalende factor?

Over de betekenis van de eigen taal als identiteitsbepalende factor wordt in Nederland en Vlaanderen verschillend gedacht. In Vlaanderen geldt de Nederlandse taal algemeen als een wezenlijk aspect van de eigen identiteit. Wel betoogde een Vlaamse deskundige vorige jaar dat het Nederlands voor de gemiddelde Vlaming eigenlijk een vreemde taal is, die bovendien onderwezen wordt door taalleraren die dat Nederlands zelf niet eens beheersen. Het is niet mogelijk gebleken Vlamingen ertoe te bewegen hun geliefde dialect op te geven ten gunste van het algemeen (standaard)Nederlands. Hoogstens gebruiken zij een soort tussentaal tussen het eigen dialect en het standaardnederlands. Die forse stellingname vond zowel van Nederlandse als Vlaamse zijde instemming. Doordat Vlamingen geen algemeen Nederlands (kunnen/willen) spreken dreigt een uit elkaar groeien van onze taal zoals die in Noord en Zuid gesproken wordt, zo vrees men. Beheersing ervan is geen vanzelfsprekendheid, meent ook de sinds jaren in Nederland wonende Vlaming Paul Wouters. Nederlands voelt aan als een tweede taal. Dat wordt echter zowel van Vlaamse als Nederlandse zijde weersproken. Vlamingen spreken beter ABN

dan Nederlanders, stelt bijvoorbeeld de Vlaming Marcel Thilt, presentator van het KRO-programma Tien voor Taal. Dat vindt ook de Nederlandse journalist H. Scheffer, redacteur van Media Facts. Vlamingen doen er veel meer aan om het Nederlands zuiver te houden. Nederlanders vinden bovendien dat het Nederlands van Vlamingen mooier klinkt. Dat vinden Vlamingen zelf ook, zo blijkt uit een groot representatief taalonderzoek van het Nederlandse taalgebied dat de Nederlandse Taalunie geëntameerd heeft bij gelegenheid van haar 25-jarig bestaan. In Nederland is men verdeeld over onze taal als identiteitsbepalende factor. Er is sinds lang een stroming die daar grote nadruk op legt, zoals bijvoorbeeld Nederlandse schrijvers als W.F. Hermans en G. Komrij en de journalist H.J.A. Hofland (de taal is het eerste voertuig van iedere cultuur, vindt hij). De vermaarde historicus P. Geyl zag in de taalgemeenschap zelfs de belangrijkste en meest duurzame bron van nationale integratie en culturele identiteit. Op institutioneel vlak zijn het Algemeen Nederlands Verbond en het Genootschap Onze Taal daarvan de belangrijkste exponenten en de laatste tijd ook de Stichting Taalverdediging. Uitgangspunt daarbij is de opvatting dat de taal behalve een instrumentele ook een symbolische functie vervult. Maar in veel publicaties over de Nederlandse identiteit krijgt de eigen taal niet die ereplaats en associeert

men haar eerder met bepaalde morele kwaliteiten als openheid, vrijheidszin, tolerantie e.d. Als praktisch ingestelde handelsnatie, zo meent de socioloog Ernst Zahn, heeft Nederland de eigen taal minder hard nodig als middel tot zelfexpressie en symbool van nationale eenheid. Veel Nederlanders denken er inderdaad zo over. Voor hen heeft de eigen taal voornamelijk een instrumentele functie. Dat verklaart ook waarom de Vlaamse strijd voor handhaving van het Nederlands als cultuurtaal in België van Nederlandse zijde zo weinig gesteund is; waarom Nederland in tegenstelling tot andere koloniale mogendheden geen koloniale taalpolitiek gevoerd heeft (uitgezonderd in Suriname); waarom de verengelsing van het taalgebied daar sneller oprukt dan in andere landen op het continent; en waarom het belang van het leren van Nederlands door migranten er jarenlang veronachtzaamd is, ja het pleiten daarvoor aanvankelijk zelfs als cultureel racisme veroordeeld werd.

Nederlandse taal op de terugtocht

Hoe belangrijk is het in stand houden van het Nederlands als cultuurtaal voor de toekomst van onze Nederlandse identiteit? Dit is een vraag die zich steeds meer opdringt, nu we ons in Nederland opnieuw bezinnen op onze identiteit als natie. In de vorige eeuw is door Nederlandse schrijvers als bijvoorbeeld W.F. Hermans en H. Mulisch al de doodsklok geluid over het Nederlands als cultuurtaal, evenals door taalkundigen als C.L. de Bot en H. Brandt Corstius. Over zo'n 75 jaar zal het Nederlands de tweede taal van Nederlanders en Vlamingen zijn zoals Fries dat nu is voor de Friezen, voorspelde Mulisch in zijn dankwoord bij de uitreiking aan hem van de Prijs der Nederlandse Letteren in Brussel op 30 november 1995. Van meerdere kanten is ook al gepleit voor afschaffing van de eigen taal ten gunste van het Engels zonder dat dat enige verontwaardiging wekt. Het verlies van de eigen taal wordt door kosmopolitisch gezinde intellectuelen probleemloos, ja zelfs blijmoedig tegemoet gezien. Onder druk van externe invloeden als Europese integratie en economische en culturele globalisering en de interne multi-etnische problematiek is er nu wel sprake van een zekere herleving van nationaal bewustzijn. Dat heeft inmiddels geleid tot een fors aangezette inburgeringspolitiek met betrekking tot gevestigde en nog te vestigen migranten. Essentieel onderdeel daarvan is het leren van de Nederlandse taal. Maar tegelijk wordt de status van die taal steeds meer ondergraven door de snel oprukkende verengelsing van ons taalgebied. In de sectoren die de komende jaren het meest bepalend zijn voor de verdere maatschappelijke ontwikkeling, te weten wetenschap, technologie en economie (het zogenaamde WTE-complex), is het Nederlands onmiskenbaar op de terugtocht. Voor wie in die sectoren wil meetellen wordt het Engels de toegangspoort tot de grote wereld van succes en aanzien. Acht op de tien Vlamingen en zeven op de tien Nederlanders verwachten desondanks niet dat het Nederlands de komende vijftig jaren plaats zal maken voor het Engels. Kort geleden is Suriname toegetroten tot de Nederlandse Taalunie. En dat is een opmerkelijk gebeuren, al is dat niet als zodanig opgemerkt. Toen Suriname in 1975 onafhankelijk werd ging men er vooral in Nederland van uit dat die onafhankelijkheid pas compleet zou zijn als het Nederlands in Suriname als spreektaal verdwenen was. Als politiek correct gold toen ook dat men vóór afschaffing van het Nederlands in Suriname was. Van de zijde van de Taalunie was aanvankelijk dan ook weinig belangstelling voor samenwerking met Suriname. Ondanks die negatieve houding van Nederlandse zijde is het Nederlands in Suriname de meest gesproken taal gebleven. Dat heeft nu geleid tot de toetreding van Suriname tot de Taalunie. Tien dagen nadat dat in Suriname feestelijk gevierd was, gingen er in de Nationale Assemblée aldaar echter al stemmen op van politici die lieten weten in de toekomst liever het Engels te zien als officiële taal van hun land. Als Nederlanders zelf de oprukkende verengelsing zo laconiek over zich heen laten komen, is het niet vreemd, als Suriname op termijn ook gaat kiezen voor het Engels.

Politieke bescherming eigen taal?

Om het Nederlands als cultuurtaal in stand te houden zal de Nederlandse Taalunie – hoedster van het belangrijkste erfgoed dat ons land kent, aldus NRC Handelsblad in een kritisch hoofd-

artikel over de zoveelste spellingwijziging – meer inzet moeten tonen in plaats van zich telkens weer in te laten met spellingveranderingen die alleen maar tot gevolg hebben dat taalgebruikers onzeker gemaakt worden over de spellingwijze en dat teksten uit het verleden daardoor minder toegankelijk worden zoals Elsevier-hoofdredacteur A. Joustra opmerkt in een reactie op die nieuwe spellingwijziging. Dat de teksten van de zeventiende-eeuwse dichter Vondel tegenwoordig ogen als onbegrijpelijke brabbeltaal uit een ver Balkanland, ligt niet aan Vondel, maar aan de gekken en warhoofden die het nodig vinden steeds maar weer onze taal te moderniseren, aldus Joustra. De ergeris daarover is inmiddels zo hoog opgelopen dat de opheffing van de Taalunie al voorgesteld is als zij de spellingcommissie niet van haar taak ontheft. Een op bescherming van de eigen taal gerichte politiek vindt in Nederland vooralsnog weinig weerklank. Dat zou in strijd zijn met de openheid van onze cultuur. Taal- en cultuurprotectionisme zoals Frankrijk die voert zal, zo vinden tegenstanders, niet bestand zijn tegen de onweerstaanbaar geachte opmars van cultureel internationalisme. Van christendemocratische zijde werd tegen die bescherming van de eigen taal en cultuur zelfs principieel stelling genomen. Met zo'n defaitistische houding capituleert men al bij voorbaat. Paul Scheffer spreekt in dit verband van de school der capitulanten die zich zonder enig verweer erbij neerleggen dat de Nederlandse cultuur op weg is op en onder te gaan in een Europese of wereldcultuur. Nadat in 1997 een poging mislukt is de eigen taal als officiële taal in de grondwet te verankeren zoals in veel landen gebruikelijk is, wordt nu mede op instigatie van het ANV een nieuwe poging gedaan die waarschijnlijk meer kans van slagen heeft. Van de zijde van het CDA en de Christen-Unie is te dien aanzien een initiatief-wetsontwerp ingediend dat ook op de steun van de PvdA kan rekenen. Hoewel in symbolisch opzicht belangrijk, mogen we overigens van zo'n grondwettelijke verankering niet teveel verwachten. Men overschat daarmee de normatieve kracht van de Nederlandse grondwet. Bij ontstentenis van constitutionele rechtspraak hangt de handhaving ervan in feite af van de politieke wil van de wetgever. En die plaatst zich als dat zo uitkomt probleemloos boven de grondwet. Op saillante wijze hebben we dat bijvoorbeeld gezien met artikel 3 van onze grondwet. Die stelt de openbare dienst op voet van gelijkheid open voor alle Nederlanders, nadat in artikel 1 al discriminatie op grond van politieke gezindheid verboden is. In de Algemene Wet Gelijke Behandeling waarin dat grondwettelijke verbod nader uitgewerkt is, wordt niettemin in artikel 5 lid 4 dat discriminatieverbod om partijpolitieke redenen doodleuk opgeheven als het gaat om het benoemingsbeleid voor bestuurs- en adviesorganen. Er is al een juridische bescherming van onze taal in de wet Algemeen Bestuursrecht en het Taalunieverdrag (art 5 lid 3). In het onderwijs trekt men zich daar echter niets van aan. En dat geldt ook voor het ministerie van Onderwijs dat zou moeten toezien op de naleving hiervan in het onderwijs. Met steun van dit ministerie zien we in het basis- en voortgezet onderwijs zelfs de opmars van tweetalig onderwijs – 54 scholen hebben dat al in het basisonderwijs en 65 in het voortgezet onderwijs – met Engels als instructietaal naast het Nederlands. Het tweetalig VWO dat mikt op de kosmopolitisch georiënteerde middenklasse wordt al gezien als een serieuze concurrent van het gymnasium. In het hoger onderwijs rukt het Engels meer en meer op als onderwijstaal. Blijkens eerder genoemd taalonderzoek, getiteld *Taalpeil*, verwacht zo'n 40 procent van de Nederlanders nu al dat het Nederlands op hun universiteiten op termijn door het Engels vervangen zal worden. De huidige staatssecretaris voor hoger onderwijs M. Rutte staat te dien aanzien vooralsnog op het standpunt dat het in dit land mogelijk moet blijven elke opleiding in het Nederlands te volgen. Al ligt de vernederlandsing van het Vlaams onderwijs ten grondslag aan de Vlaamse strijd voor culturele en sociale ontvoogding, toch zien we ook daar evenals in Nederland een neiging over te stappen op Engels als onderwijstaal. Steeds meer Vlaamse hoger onderwijsinstellingen kiezen daarvoor. Niettemin verwachten Vlamingen in meerderheid (54 procent) vooralsnog niet dat het Nederlands op hun instellingen van hoger onderwijs door het Engels vervangen zal worden.

Deel twee van dit artikel volgt in Nieuwsbrief 2015 nummer 2

Woordjes van de vertaalgroep

Toerisme

All inclusive
Bed and Breakfast
Cancellen (Eng.), cancelen (Am.)
Boarden (vliegtuig, schip)
Boarding pass (vliegtuig, schip)

- Alles inbegrepen
- Logies met ontbijt
- Annuleren, afgelasten, afzeggen
- Aan boord gaan, instappen
- Instapkaart

Sport

Snowteam
Rebound
Raften
Wildcard
Sky box

- Sneeuwploeg, sneeuwruimploeg
- Kaatsbal, afstuiten, opspringen, terugspringen, terugkaatsen
- Wildwatervaren
- Ongeplaatste speler, joker, jokerteken, vrij startbewijs
- Luxe loge, stadionloge

Algemeen

All time high
Anti-aging
Benchmark
Checklist
Deal
Energybattle
Food
Gecrasht (vliegtuig)
Handlen
Headlines
Kidnappen
Link met
Middle of nowhere, in the
Outlet (center)
Rating (bureau)
Supporters home
Track record

- Hoogste punt ooit, recordhoogte
- Anti-veroudering
- IJkpunt, maatstaf, norm
- Controlelijst
- Transactie, overeenkomst, akkoord, handeltje
- Energieslag
- Voedsel, voeding
- Neergestort
- Omgaan met
- Hoofdpunten
- Ontvoeren
- Koppeling, verband met
- In de rimboe, aan het einde van de wereld
- Fabriekswinkel
- Classificatiebureau, raming, schatting, taxatie, waardering
- Clubhuis
- Staat van dienst, historisch verloop

STICHTING TAALVERDEDIGING

Postbus 7837, 1008 AA Amsterdam

E-post: info@taalverdediging.nl

Webstek: <http://www.taalverdediging.nl>

Voorzitter: M.R. Bas, secretaris: T. Hoevers, penningmeester: D.S.P. Mantione,
plaatsvervangend penningmeester: M.C. Heitmeier

Bankrekening: NL86INGB0007412861 te Voorschoten

Het begunstigersbedrag met abonnement Nieuwsbrief is vanaf €15,- per jaar
Giften zijn voor Nederlandse ingezetenen aftrekbaar bij de belasting.

De Stichting is erkend als Algemeen Nut Beogende Instelling
Stichting Taalverdediging is statutair politiek, godsdienstig en maatschappelijk neutraal
en ontvangt geen overheidssubsidie

ISSN: 2211-5013